

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice 23. máj 2025

Rôzne farby, rozmery i pôvod – motýle exotických trópov zavítajú do Botanickej záhrady UPJŠ

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pozýva od 23. mája do 29. júna 2025 na šestnásty ročník obľúbenej motýlej šou. Výstava *Motýle exotických trópov* bude tento rok prebiehať v priestoroch skleníka v čase od 9. do 17. hod. v areáli záhrady na Mánesovej 23 v Košiciach.

Výstavu aj tento rok obohatí **zbierka preparovaného hmyzu** vo vestibule administratívnej budovy, ktorú botanickej záhrade zapožičal **súkromný zberateľ a dlhoročný spolupracovník Michal Zachar**. Počas májových a júnových víkendov budú mať návštevníci výstavy možnosť stretnúť ho osobne, záujemcom poskytne poradenskú činnosť a predaj kaziet s tropickým hmyzom.

Vidlochvosty

Vľavo: *Papilio anchisiades* z Južnej Ameriky

Vpravo: *Papilio lowi* z východnej Ázie (archív UPJŠ)

Počas trvania výstavy sa môžu návštevníci tešiť na **živé motýle pôvodom z tropických oblastí Ameriky, Afriky, Ázie i Austrálie**. Motýle boli do botanickej záhrady privezené vo forme kukiel, ktoré sa budú postupne liahnuť v špeciálne pripravených liahňach. Kukly sa dovážajú priebežne v niekoľkých termínoch, aby návštevníci počas celej výstavy mohli vidieť čo najviac rôznych druhov motýľov. Celkovo bude na výstave

odprezentovaných **viac ako 4 600 jedincov z približne 100 druhov**. „Medzi motýle, ktoré zaujmú svojou veľkosťou nepochybne patrí *Attacus atlas* pôvodom z tropickej časti Ázie. Pýši sa najväčšou plochou krídel na svete, ako aj atraktívnym sfarbením. Rozpätie jeho krídel dosahuje viac ako 24 cm. Medzi netradične veľké motýle patria aj zástupcovia čelade Vidlochvostovité. Niektoré z atraktívne vyfarbených druhov s typickým tvarom krídel dosahujú rozpätie u samcov 9 – 11 cm a u samíc 10 – 12 cm,“ vysvetľuje **Ing. Robert**

Gregorek, PhD., vedúci Oddelenia okrasnej a úžitkovej flóry Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach. Okrem ikonických modrokrídlých motýľov rodu *Morpho* pochádzajúcich zo strednej a Južnej Ameriky, ktorých odtiene krídel budú striedať farby od belasej až po sýto modrú, návštevníkov čakajú aj ďalšie zaujímavé druhy. „Zaujímavým druhom je motýľ *Greta oto*, ktorý má číre, takmer priehľadné krídla. V angličtine je známy pod označením *glasswing butterfly* práve pre svoje krídla, ktoré mu môžu pomôcť uniknúť pozornosti nepriateľov. Dospelý jedinec dorastá do 3 cm a jeho rozpätie krídel dosahuje 5,6 až 6,1 cm. Priehľadnosť krídel je u motýľov relatívne zriedkavá vlastnosť. V rámci javu zvaného *mimikry* sú častejšie nenápadné farby umožňujúce splynúť s prostredím alebo naopak výrazné a nápadné sfarbenie signalizujúce toxicitu pre predátory. Húsenica tohto druhu konzumuje rastliny obsahujúce toxíny a po zakuklení sa jedovatým stáva aj dospelý motýľ. Niektoré predátory už pri prvom kontakte spoznajú nejedlosť tohto druhu a nechávajú ho na pokoji,“ dopĺňa vedúci Oddelenia zoológie a ochrany rastlín Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach **Ing. Martin Suvák, PhD.**

Vo vonkajšom areáli návštevníci nájdu foto-point s motýlmi krídlami, pred ktorým si budú môcť vyhotoviť tematické fotografie. Posledný vstup na výstavu bude umožnený najneskôr o 16.30 hod. „*Naším dlhoročným priaznivcom isto neunikne fakt, že v tomto roku sme **na výstavu motýľov adaptovali jeden zo skleníkov**, ktorý možno poznajú z výtvarných výstav. Hlavným dôvodom tejto zmeny bola neodkladná rekonštrukcia vykurovacích telies v tropickom skleníku Viktória, v ktorom sme už v zime zaznamenali viaceré havarijné stavy na kúrení a bolo nevyhnutné ich riešiť práve v tomto mimo vykurovacom období. Veríme, že aj napriek tejto zmene sa návštevníkom bude motýlia šou v jubilejnom roku botanickej záhrady páčiť a ocenia nový priestor, v ktorom budú môcť pozorovať vyvíjajúcich sa a lietajúcich motýľov ešte v bezprostrednejšej blízkosti,*“ informuje a na výstavu srdečne pozýva **prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD.**, riaditeľ Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach. Ďalšou novinkou v najvyššom skleníku je realizácia projektu „*Zníženie energetickej náročnosti expozičných skleníkov Botanickej záhrady UPJŠ*“, ktorý bol financovaný sumou vo výške 4 750 eur z grantového programu *Spolu s E.ON spájame energiu pre lepšiu klímu* od **Nadácie VSE** prostredníctvom **OZ BotaniKE**. Cieľom projektu je inštalácia riadených špecializovaných ventilátorov, ktoré vytvoria lepšie klimatické a rastové podmienky pre tropické rastliny a znížia náklady na vykurovanie.

Mgr. Laura Holanová, PhD.

Tlačová referentka a hovorkyňa UPJŠ v Košiciach

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

RNDr. Andrea Fridmanová, PhD.

Zástupkyňa riaditeľa pre vonkajšie vzťahy Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach

Mánesova 23, 043 52 Košice

E-mail: andrea.fridmanova@upjs.sk

Tel.: + 421 55 234 1672, mob.: +421 917 137 463

Web: <https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/actuality/motyle-exotickych-tropov/>

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

Botanická záhrada ako výskumné a pedagogické pracovisko Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach patrí medzi tri slovenské univerzitné botanické záhrady, pričom jej rozlohou, ako aj rozsahom zbierkového fondu sa pýši titulom najväčšej botanickej záhrady na Slovensku. V tomto roku si pripomíname 75. výročie od jej založenia, aj keď právlastok univerzitná jej patrí až od januára 1964.